

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezter, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstre-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 20 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuge dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznalila se plačuje od petostopne petit-vrste po 12 h, če se oznalila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v 1. nadst., upravljenstvo pa v pritličju. — Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznalila, t. j. administrativne stvari

Uredništva telefon št. 34.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezne številke po 10 h.

Upravljenstva telefon št. 85.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

V nedeljo je dr. Novak v „Slovenskem ženskem društvu“ predaval o razmerju med cerkvijo in med državo. Spričo nejasnosti pojmov in nazorov, ki vlađajo o tem vprašanju med historično in juristično nepoučenimi krogi, je bilo to predavanje tako umestno, a reči se mora tudi, da je bilo času primerno.

Vsak otrok jo vedel naprej, da se bodo klerikalci s „Slovencem“ na čelu vrgli z vso jezo zaradi tega predavanja na predavatelja, da bi tako paralizirali vtisk njegovih pojasnili, in vsakdo je tudi vedel, da bodo klerikalci pri tem postopali po svoji star taktilki, da bodo predavatelja smešili, mu očitali nevednost in poskušali z zvijačami in z lažmi podpreti svoja očitanja.

Dr. Novak je priredil svoje predavanje za občinstvo, ki ni študiralo ne teologije, ne prava, imel je popularno predavanje in je vsled tega govoril tako, da ga je lahko vsakdo razumel. „Slovenec“ je to takoj pograbil in zasukal: Ker je bilo predavanje popularno, pravi „Slovenec“, da je bilo diletantsko. Vajeni smo takega nehonetrnega postopanja in tudi ne pričakujemo, da bi „Slovenec“ kdaj drugačen postal. Nehonetrni ljudje ne morejo honetno pisati.

Posebno je „Slovenca“ spekel odstavek dr. Novakovega predavanja o kulturnem boju na Francoskem. Počastil je zaradi tega dr. Novaka z najvehemenitnejšimi napadi, a pri vsem tem le pokazal svojo lastno — nepoučenost in klerikalno borniranost.

Dr. Novak je imel čisto prav, ko je reklo, da se francoski separacijski zakon ne dotika vere in ne krši pravice cerkve. Kaj pa je vera? Drugega nič kakor cerkveni religiozni in etični nauki. Teh se separacijski zakon čisto nič ne dotika, nego pušča cerkvi neomejeno svobodo, da lahko uči kar

hoče o Bogu in o Materi božji in o zakramentih in kar sploh spada k veri. Če hoče cerkev danes preklicati vse svoje dogme, ji tega francoski zakon ne brani, in če hoče jutri razglasiti nove dogme, je tudi ne bo oviral francoski zakon. In kaj so pravice cerkve? Nič drugega, kakor da sme svobodno oznanjati svoje nauke in svobodno deliti zakramente. Ta pravica pa ne izvira iz cerkve same, nego je posledica načela o svobodi vesti. Vsak državljan ima pravico, da veruje kar hoče, da oznanja svoje nauke in priejava daritve ali kar hoče, seveda v mehjih veljavne postave in ne da bi utesnjeval svobodo drugih ljudi. To pravico ima tudi cerkev in te je francoski zakon kar nič ne krati. Drugih pravic pa cerkev nima nobenih.

Dr. Novak je torej povedal golo in čisto resnico, ko je dejal, da se francoski separacijski zakon ne dotika vere in ne krši pravice cerkve. Vse tiste „pravice“, ki si jih lasti cerkev in vsled katerih se neče pokoriti separacijskemu zakonu, so usurpirane, in država je imela dolžnost, da jih je uničila, kajti te usurpirane „pravice“ nasprotujejo svobodi naroda in njegovi suverenosti.

Cerkve kot taka, kot samostojna organizacija pod vodstvom od francoske države neodvisnega papeža, je na Francoskem izgubila pravno podlago v tistem trenotku, ko je bil razveljavljen konkordat. Francoska država ima od tistega trenotka le eno dolžnost: v imenu svobode omogočiti katoličanom, da lahko skrbre za svoje verske potrebštine. Ker ima vsak državljan v imenu svobode pravico, da lahko veruje, kar katoliška cerkev uči, prejema zakramente itd. itd., je moralna država se ozirati na to in v okviru občnega državljanškega prava preskrbeti, kar je bilo treba, da se katoličanom to omogoči. Država je to izpolnila z naredbo o verskih občinah. Zaučala je, da se morajo katoličani združiti v verske občine, kakor jih imajo v Avstriji protestantje in Židje,

in če škof prizna te verske občine, se jim dajo na uporabo cerkev, semešča, župnišča itd. za popolnomo neovirano izvrševanje kulta. Večje liberalnosti si ni mogoče mislit. Papež pa je prepovedal ustanovitev verskih občin, dasi se je velika večina francoskih škofov zanje izrekla. „Slovenec“ pravi, da papež verskih občin zato ni dovolil, ker separacijski zakon ne daje nobenega varstva, da bo mogla cerkev urejevati, voditi in vladati verske občine in da bi lahko tudi razkolniki ustanovili versko družbo in dobili v roke cerkvena poslopja. To je bedarija. Veljavnost verskih občin je bila navezana na velik, za cerkev odločilen pogoj. Samo tista verska občina bi bila veljavna, ki bi jo priznal pristojni škof, in nobena druga. Da bi pa država morala ustvariti jamstva, da bi cerkev vladala in gospodovala v verskih občinah, to ni drugega kot klerikalnaborniranost. Država je ustvarila podlago za svobodno izvrševanje kulta — drugo jo nič ne briga, najmanj pa to, kako se verniki domenijo s svojimi duhovniki. Pri nas v Avstriji imamo zakon o društvih. S tem zakonom je določen okvir društvenemu delovanju — kako se pa društveniki med seboj pomenijo, to ni državi nič man. Na to edino pravo stališče se je glede verskih društev postavila Francija.

Papež je, v nasprotju z veliko večino francoskih škofov, prepovedal ustanovitev verskih občin ali društev, to se pravi, prepovedal je duhovnikom delovanje. Storil je to, ker je mislil, da spravi francosko državo v veliko stisko — vse drugo je slepo mišenje. Papež bi bil rad provzročil revolucijo ali vsaj pad vladajočega sistema, a se je kruto urezal. Vse njegovo prizadevanje se je izjalovilo. Napisel je šel celo na borzo, da bi pritisnil na kurz francoske rente in je — srečno izgubil nekaj milijonov frankov.

O uspehih francoskega separacijskega zakona so mnenja različna. Bivši duhovnik in pomembji ministr-

ski predsednik, ki je izgnal menihe iz Francije, zaprl cerkvene šole ter konfisciral premoženje samostanov, ni zadovoljen s separacijskim zakonom, ker se boji, da ne bo rodil vsega tega, cesar želi tudi on. To so vprašanja taktike, a gotovo je, da „Slovenec“ nima prav nobenega vzroka sklicevati se na Combesa, ki je gotovo eden najsrditejših nasprotnikov cerkve in bi najraje zatrli in uničil katoličanstvo sploh, če bi le mogel. Da bi pa rad zopet postal ministriški predsednik in da zato dela stišnosti vladi, ki mu je na poti, to naposled tudi ni nič čudnega.

V ostalem pa je vse „Slovenec“ zabavljanje čisto brezplodno, kajti umolkniti mora vse spriče dejstva, da je ločitev države od cerkve na Francoskem izvedena in postal resnica. Izvršila se je ta ločitev skoro čisto mirno. Ali umrje sedaj katolicizem ali ne, to je čisto brezpomembno, saj Francija ni hotela zatreći vere, nego le osvoboditi državo in na rod ter spraviti v veljavo načela svobode in demokratizma. To veliko delo je izvedlo energično in samozavestno meščanstvo v družbi s socialističnimi demokratimi ter s tem delom vnovič pokazalo, da koraka francoski narod na čelu civilizacije.

Prijateljem prosvete pa pripomoremo, naj posnemajo zgled dr. Novaka in naj skrbe s poljudnimi predavanji, da se tudi med Slovenci razširijo pravi pojmi o razmerju med cerkvijo in državo.

Državni zbor.

Dunaj 15. januarja. Poslanec dr. Korošec je interpeliral naučnega ministra zaradi postopanja profesorja Lexa na celjski višji gimnaziji. Potem je začela zbornica razpravljati o dr. Löckerjevem nujnem predlogu, naj se spremeni imunitetni zakon. Razvila se je dolgotrajna debata. V ustavnem odseku ni bilo proti načrtu posebne opozicije, vsled česar je vlada mislila, da

bo v naglici, s katero dela parlament zadnje dneve, mogoče tudi s tem zakonom prodreti nujni potom. Toda že pri razpravi o nujnosti se je pokazalo, da je večina strank proti predlogu. Le Poljaki in klerikalci so bili brezpogojno za spremenjeni imunitetni zakon. Pri meritorni razpravi pa se je govornik za govornikom oglašal proti novemu imunitetnemu zakonu, s katerim se hoče utesni i ti poslanska imuniteta obenem pa spremeniti državnozborski poslovnik. Govorniki, posebno Pernerstorfer, Ofner, Malik in Choc so naglašali, da sedanjem parlament v svojih zadnjih urah nima pravice, kjeriti imunitete bodočim poslancem, temuč je stvar novega parlamenta, da o tem sklepa. Celo poročevalec imunitetnega odseka poslanec Grabmayr, ki je moral sam braniti predlog, je končno izjavil, da so pomisliki raznih parlamentarnih strank proti predlogu taki, da jih ni mogoče kar prezreti ter se je pri-družil predlogu poslance Pergelta, naj se načrt vrne ustavnemu oseku, da se iznova posvetuje o njem ter poroča v osmih dneh.

Potem je prišel na vrsto nujni predlog poslance Schlegla glede sklepa poslanske zbornice o krošnjarsku. Pri debati so letete trpe besede na gospodsko zbornico. Posebno se je očitalo gospodsko zbornici, ker je spremena § 12 krošnjarskega zakona, češ, da celi zakon brez tega paragrafa nič ne pomaga revnim pokrajinam. Zato je več govornikov zahtevalo, naj se § 12 obnovi v tisti obliki, v kakršni ga je sestavila poslanska zbornica. Pri glasovanju pa je bil ta predlog odklonjen, kakor so se sploh odklonili vsi spremenjevalni predlogi ter je bil zakon tudi v trejem branju sprejet, kakor ga je odbila gospodsko zbornica.

Poslanca Gross in Sylvester sta nujno predlagala razpravo o vladnem načrtu glede regulacije plač visokošolskim in srednješolskim profesorjem.

„Kako govoris! In ves si oblit z znojem, kje si hodil?“

„Čakal sem tebe in noč.“

Sedla mu je na kolena in ga objela okoli vrata.

„Ali tako ljubiš temo, ti sin noči!“

„Ne bi je ljubil, aki bi ne ljubil tebe! Jaz se veselim noči, ker mi pošlje tebe, in mi zasijeta dve zvezdi, tvoje oči.“

Poljubila ga je narahlo, a naglo odmaknila ustni.

„Kako si mrzel, kot da sem pojubila mrlja.“

Pogodin se je stresel po vsem telesu, odvij je Klarino roko od vrata, vstopil in držal ljubico na rokah. Ali hipoma jo je izpustil, zakaj zopet se je oglasil glad v njegovem želodecu, in bilo mu je, kot bi se nekaj trgal v njem.

„Klar, pojdiva! Važno pot imam. Grem v uredništvo „Narodnega prijatelja“ povprašat, kaj je z mojimi stvarmi. Saj ti je znano, da sem izročil uredniku lepo epopejo „Ljubezen kneginje Klare“ in učeno razpravo.“

(Dalje prih.)

LISTEK.

Literat in kraljična.

(Dajje.)

II.

Pogodin je bil lačen, tako stravito je bil lačen, da je krušil in gledal beli sid s kota. Že teden dni ni imel drugega v ustih kakor suh krmh, in zadnja dva dni še tega ni bilo. Stisnil se je v kot in potegnil kolena prav do brade; stisnjeni želodec je miroval nekaj časa, a potem se je začel znova previjati in s kralječimi glasovi dajal znak, da ni zadovoljen. Pogodin je zatisnil ušesa, da ne bi slišal obupnega zavijanja, zaprl je oči, da bi ne videl samega sebe, in da bi zaspal ter prespal to žalost, in bi vse to ne bila resnica ampak samo sanje. Samo sanje naj bi to bilo, a ko bi se vzbudil, glej pred seboj na mizi kruha in pečenega mesa, in polne sklede slastnih jedi!

Želodec se je oglasil znova in sicer tako naglas, da se je Pogodin ustrašil jeznegra glasu. Čutil je v drobu zelo neprijetno čustvo. Hkrati

je oslabel po vsem telesu, noge so mu podrhtavale, in pred očmi mu je postajalo črno.

Vstal je, in ko se mu je telo urno dvignilo, se je raztegnil želodec, in bilo mu je, kot da je v njem nastalo velikansko brezno, v glavi se mu je zavrtelo in kri mu je butila v možgane. Oprigel se je postelje in sedel na stol k mizi.

Čakal je mrača. V uredništvu glavnega političnega glasila je imel zaslужen denar, ker je uredniku že pred tremi dnevi poslal daljšo literarno razpravo za feljton: „Romantika v moderni noveli.“ In bil je skoraj prepričan, da je urednik že prečital in odobril njegovo stvar.

Ali zunaj je še sijalo solnce, strehe so bile še nizko obsijane od plamenčega ognja, in Pogodin se je sramoval ob belem dnevu med ljudi. Njegova suknjica je bila preuborna. Včasi jo je slekel in žalostno ogledoval njenom skromno zunanjost; po hrbtni so se razprezale samo še drobne nitke, rokav je bil na dveh mestih popolnoma obrabljen.

Takšen si Pogodin ni upal po mestu, zato je čakal noči.

Sedel je pri mizi in se ni ganil.

Možgani so se mu kot izsušili, zakaj nobene misli ni bilo v glavi; tudi sreča mu je bilo topo, brez čuvstva, mrtvo.

Po temnem in skrivljenem hodniku je zaslišal negotove korake, ki so utihnili in obstali pred njegovimi vratmi. Nato so se polagoma odprila vrata in na pragu se je pokazala sklužena postava stare Vrabčevke.

„Kako pa je, mladi gospod,“ so zahrešala njena usta. Stala je med odprtimi vratmi in svoje sive oči je imela ostro uprte na mladega človeka.

„Eh, vrabec, že dva dni vas ni sem videla, pa sem rekla, grem pogledat, kaj je z njim. Ali ga ni že ukradla kraljica in ali mu ne postilja že postelje?“

Pogodin je brez odgovora strmel vanjo, a starka je, ne da bi čakala povabila, sedla k mizi.

„Kako ste lepo beli, gospod, skoro ste preveč beli, kje je vaša mlada kri?“

Gledal jo je začuden, in v njem se je budila nejevolja. Vrabčevka ni marala za to in je govorila svojo pot naprej:

„In slabí ste, gospod, ali vam

smem pomagati? Pojdite z menoj, rada vas imam, ker ste tako lepi in mladi.“

Pomaknila je svoj stol k njegovemu in mu začela s tresodimi, slokimi prsti brisati lase raz potno čelo. Jezen jo je zgrabil za roko in sunil od sebe.

V tem so se zopet odprla sobna vrata in vstopila je Klara. Lásje so ji še igrali v burni sapi, grudi so ji rasle in padale. Obstala je presenečena in njen pogled je vprašajoče bil vprt na starko, ki se je urno dvignil.

„Že vidim, da bi motila, ah strosti ni prostora med mladostjo. Glejte, glejte, to je lepa gospodična, kot nalači za mladega gospoda. Ne zamerite, če me boste potrebovali, saj veste, kje biva stara Vrabčevka.“

Grčav in razpokan hodnik je zaškripal pod njenimi stopinjam, in Klara je še vedno gledala proti

Posl. Pfeifer je interpeliral zaradi izplačevanja državnih posojil vinogradnikom, ki obnavljajo svoje po trni uši opustošene vinograde, posebno pa glede olajšav pri vračevanju takih posojil, eventualno, naj bi se sploh odpisala. — Posl. Kink je predložil peticijo zveze avstrijskih industrijev proti zvišanju poštih, brzjavnih in telefonskih pristojbin.

Jutri bo zopet seja.

Iz odsekov.

Dunaj, 15. januarja. Brambni odsek je imel danes zvečer sejo, v kateti se je predstavil novi brambovski minister Latscher. Odsek je sprejel zakon o vojaških takšah, kakor ga je odobrila poslanska zbornica. Isto tako je bil po kratki debati sprejet zakon o preskrbi vojaških v do v sirot z resolucijo posl. Malika, naj bi se delovalo na to, da se zednacijo pokojnine vojaških vdov in sirot po starem načinu s pokojninami nove vrste. — Pri debati o rekrutnem zakonu je predlagal posl. Pogačnik, naj se pri vojnem ministrstvu osnujejo službe drž. tajnikov.

V vinorejskem odseku se je razpravljalo danes o zakonu proti ponarejanju vina. Poslanec dr. Ploj je izjavil, da zopet sprejme referat, ki ga je odložil. Pri § 5, ki govori o primešavanju sladkorja k vinu, se je po daljši debati sprejela določba, da je vsakršna sladkorna raztopina prepovedana. Dovoljeno je devati v vino le navadni beli sladkor, a tudi to se mora poprej naznamti. Nadalje se je dovolilo pomnožiti alkoholno moč za en odstotek.

Regulacija profesorskih in uradniških plač.

Dunaj 15. januarja. Po današnji seji državnega zбора so imeli člani proračunskega odseka pri ministru predsedniku dveurno konferenco zaradi regulacije uradniških plač. Konferenca se bo jutri nadaljevala, ker se danes ni doseglo sporazumljjenja. Uradniki, ki so oškodovani, ker odpade draginjska doklada 120 K, dobe na drug način primerno odškodnino. Gleda želje uradnikov 6., 7. in 8. činovnega razreda, da bi se jim dovolile štirletnice mesto petletnic, mora še vlada vsestransko pozvedovati.

Zakonski načrt o regulaciji plač visokošolskim in srednješolskim profesorjem obsega sledeče važne določbe: redni profesorji na visokih šolah dobe razen dosedanjih štirih petletnic po 800 K še peto po 1200 kron, a tudi četrta petletnica se zviša na 1200 kron, tako da bodo imeli še po 20 letih 10 000 K letne plače. Tudi njihovim vdom se odmeri pokojnina po teh dohodkih. Najvišja plača visokošolskih profesorjev bo znašala 11.200 K. Na Dunaju dobe profesorji vseh visokih šol 800 kron doklade. Izrednim visokošolskim profesorjem, ki so imeli dosedaj 3600 K plače in petletnice po 400 K

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

VI.

Ne bogajo me misli, želje vroče, Drevesom, hišam, rekam, hribom poti Do nje ni njim zastaviti mogoce.

Prešeren.

Krepka natura je plemiču Andreju Kržanu pomagala, da je, čim je bila nevarnost prestana, kako hitro okreval. Že čez nekaj dni je zapustil posteljo in smel tudi za nekoliko časa na zrak. Tomo je z veseljem opazoval, kako so se njegovemu gospodarju vräčale moči in rdečila lica, samo Kržanova nemirnost in zamišljenost mu je delala skrbi in razvremala v njegovem srcu čedalje večjo nevoljo proti vojvodini Asunti, zakaj čutil je dobro, da je ona vzrok vseh Kržnovih dušnih in srčnih bolesti.

Asunta je Kržana, odkar je zapustil posteljo, le redkodaj videla. Prišla je pač vsak dan enkrat vprašati Kržana, kako se mu zdravje obrača na bolje, toda njeni obiski so bili vedno tako krati in Kržan se ni motil, sluteč, da se Asunta namenoma ogiblje daljšim pogovorom z njim.

se zvišajo petletnice na 600 K, tako da bodo imeli z 20 službenimi leti 6000 K plače. Profesorjem na državnih učiliščih o poročilu se zvišajo petletnice od 400 na 600 K, zato pa dobe le štiri petletnice mesto doseganj pet. — Srednješolskim profesorjem se zvišata prvi dve petletnici za 100 K, zadnje tri pa za 200 K. Razen tega se jim za dosego petletnic vračajo tudi leta suplemente, in sicer do 8 let. Učitelji telovadbe na srednjih šolah pridejo po tretji petletnici v 9. in po peti petletnici v 8. činovni razred. Tudi njim se všeje do 8 let, ki so jih služili kot suplemente ali stalni učitelji na ljudskih ali meščanskih šolah. Službena doba za popolno pokojnino se jim zviša na 30 let. — Glavni učitelji na učiteljiščih dobe iste petletnice kakor pravi učitelji na srednjih šolah. Vadnični učitelji pridejo lahko po tretji petletnici v 9. in po peti petletnici v 8. činovni razred, ako imajo izpit za meščanske šole. Glavnim učiteljem se zvišata prvi dve petletnici na 300, zadnji dve pa na 400 K. Vadnični učitelji pa dobe zopet 6. petletnico, in sicer po 400 K.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

Budimpešta, 15. januarja. Brambovski minister je predložil zakon o zvišanju pokojnine vojaškim v dobam in sirotam. — Potem se je nadaljevala debata o proračunu naučnega ministra. Posl. Maniu (Romun) je protestiral proti vladnemu načelu, da je absolutna nadvlada madžarske glavna naloga kulturne politike. Pouk v ljudskih šolah mora biti temveč le v materinski. Za to se bodo nemadžarske narodnosti borile vedno z vsemi sredstvi ter ne morejo imeti zaupanja do vlade, ki se odtegne temu načelu. Govornik je zahteval, naj se že enkrat izvede narodnostni zakon ter izjavil, da nikomur ne prihaja na misel, da bi kršil nedotakljivost ogrske države.

Pojutrišnjem pride na vrsto proračun justičega ministra. Pri tej priliki nameravajo nasprotniki ministra Polonyija nastopiti proti njemu zaradi znane njegove afere z bivšim budapeščanskim županom Halmošem. Danes se je z afero bavil ministriški svet. V nedvinski stranki je govoril o aferi minister Kossuth ter izjavil, da zadostuje, ako odobrujejo Polonyjevo postopanje njegovi ministriški tovariši. Ako poda Kossuth Polonyiju roko, je to zadosten dokaz, da je Polony poštenjak.

Carinski konflikt med Srbijo in Avstrijo.

Belgrad 15. januarja. Vladno glasilo „Samouprava“ piše, da se pogajanja niso pretrgala, temveč le začasno ustavila, vsled česar ne izvaja srbska vlada represalij na uvoz blaga iz Avstro-Ogrske. Toda Srbija je

tudi popolnoma pripravljena na carisko vojno, dasi si je ne želi.

Nadškof Stablewski o pruski politiki proti Poljakom.

Berlin 15. januarja. Sedaj pred volitvijo naslednika so odprli oporoko pok. poznanjskega nadškofa Stablewskega. Stablewski pravi glede pruske politike proti Poljakom: „Bil sem mnenja, da je poleg pripadnosti k državi tudi prostora za narodno življenje. Ohranitev narodnega življenja sem smatral za svojo dolžnost in pravico. V očigled narodnostnih nasprotstv, posebno v šolstvu, sem storil vse mogoče, da ohramim v veronauku ne samo vero, temveč tudi materni jezik. Videv sistematično izpodrivanje svojih ovčic z lastnih zemlj še po naselbinski komisiji, je pretreslo moje srce do globin, in to je bil tudi vzrok moje srčne bolezni.“

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz 15. januarja. K škofijski konferenci je prišlo 80 škofov in prelatov. Zborovanje so pričeli s sklicanjem sv. duha. Papež je izrekel željo, naj bi se škofje zedinili, da bi bogatejše škofije podpirale revnje. Tudi se naj izvoli posebna komisija, ki naj bo glede zunanjih davkov za francosko cerkev v stalni zvezi z Vatikanom.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. januarja.

— Napredni poslanci, uradniške plače in klerikalci. Notica „Slov. Naroda“, da so napredni slovenski poslanci pomagali uradnikom s tem, da so svoje nujne predloge umaknili in tudi na svoje zaveznike vplivali, da so tudi ti dali prednost raznim vladnim predlogom, zlasti oni v prilog regulacije plač uradnikov, je spekla klerikalcev v Šusterščevem klubu doživega. Poslali so resnicoljubnega Žitnika in Korošča v imenu svojega kluba do čeških radikalcev in zahtevala (!) sta ta dva možakarja, kakor bi bila člana sv. inkvizicije, da jima zavezniki naprednih slovenskih poslancev povedo, če je res, da so slednji pomagali na kak način v prilog uradniškim predlogom, če so res na čeških radikalcev vplivali, da so umaknili svoje nujne predloge i. t. d. Čehi so potrdili do pičice ne samo to, kar je „Narod“ pisal. Temveč povedali so jim tudi še več o uspehih naprednih Slovencev, kar pa še ne sodi v javnost. Nato sta odposlanca „lepega kluba“ z dolgima nosovoma odkurila. Vesela sta lahko, da ju niso češki radikalci nagnali, ker je že skrajna impertinenca, če se kranjski klerikalci drznejo češke zaveznike slovenskih naprednjakov na odgovor staviti, kaj oni skupno s svojimi političnimi prijatelji sklepajo in delajo. Ko bi češki poslanci ne

bili vladni ljudje, dalibili bi bili tema prednitrma inkviziterjem zasluženo breco in ju pognali z umazano cunjo tukaj, od koder sta bila prišla. Kar se ni sedaj zgodilo, zgodi se pa lahko prihodnjih.

— „Mir“ dr. Ravnharju v album.

Celovski „Mir“ je dr. Ravnharju, ki se hvali v „Našem Listu“, koliko da je „delal“ v izvrševalnem odboru napredne stranke, a v isti sapi pa trdi, da „namenoma“ ni hotel nič delati — posvetil z ozirom na njegova modrovana, ki jih raztresa v svojem osebnem glasilu tele vrstice: „Nova taktična poteka — kāli? Vsi še stojimo pod neizbrisnim vtiskom nesrečne taktike „Slovenske zveze“ v zadevi volilne reforme, ki je spravila koroško slovenstvo na rob propada. „Slovenec“ in „Domoljub“, ki sta nas še pred kratkim shuroškim kričanjem napadala in nas pred svetom sramotila kot nestrepane politične otroke, ki ne razumejo premetenih taktičnih potez slovenskih poslancev, sedaj molčita kakor grob. Sram jih je, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v sledu sledovali v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne upa ziniti „Slovenec“ v svoje in svojcev opravičenje. V tem kritičnem trenotku je prisotno, da sta tako grdo varala slovenskogljudstvo, ki je v državnem zboru in jo zagotovo pričakovalo. Gromka bahavost in namišljena zmagovalost „Slovenca“ in njegovih partizanov stoji do kosti osramočena v kotu in še besede ne up

socijalni demokratje ne mogli vzdrževati niti 14 dni na svoje stroške. A dobili so pomoč od zunaj. Poroča se nam, da so dunajski socijalni demokratje poslali za „Rdeči prapor“ 5000 K. Seveda bo zdaj moral „Rdeči prapor“ pisati tako, kakov bedeta komandirala nedanja Schönererjeva somišljjenika Adler in Pernerstorfer.

— **Poslanec dr. Korošec v Žalcu.** Iz Žalca: V nedeljo, 13. jan. t. l., je v tukajšnjem katoliškem rokodelskem društvu — to društvo jedva še šteje kakih 5 članov — svojo modrost stresal mariborski reformator poslauec dr. Korošec pod firmo „javnega shoda“. Seve se je tega shoda udeležilo prav mnogo Žalčanov in okoliških kmetov. — Ker pa se je pri tem „javnem shodu“ beseda pripristila le — članom (!) imenovanega društva, so Žalčani in okoliški kmeti shod razbili in dr. Korošec moral jo je odkuriti iz Žalca pod živiganjem in krohotom. — Tako hitro „dični“ Korošec menda ne bode videl več žalskega trga.

— **Poštna vest.** Za poštnega asistenta imenovani poštni oficant Blaž Rane, koroški Slovenec, je prideljen v službovanje poštnemu uradu na Zidanem mostu.

— **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Radi nenadnih ovir se je moral premiera „Lucie di Lammermoor“ preložiti na prihodnji terek. V petek se vprizori tretjič v sezoni velika Wagnerjeva romantična opera „Lohengrin“ (za par). Naslovno vlogo poje g. pl. Rezunov, Elzo gospa Skalova, Ortrudo gdč. Reissova, Telramunda g. Ouředník, kralja Henrika g. Betetto, kraljevega glasnika g. Ranek.

— **Slovensko gledališče.** Snočna repriza Stolbove veselio gre „Na letovišču“ je skoro razprodano gledališče zopet prav izborao zabaval. Igralo se je prilično tako, kakov prvič, zato uspeh ni bil nič manjši.

F. K.
— „Slovenčev“ gledališki „kritik“ je v zadnjih dneh, kar se slovenstvenega znanja tiče, močno napredoval, kar z veseljem konstituiramo, dasi trdi, da o njegovi literarni obrabi nima ničesar soditi, nego — on sam. Ipsissima verba! Po deset-dnevnih korenitih študijah je prišel do spoznanja, da bi bilo zaman negativi Molièra vobče. Toda enodejanja, ki se je zadnjič na našem odru uprizorila, je „menda najslabše, kar je kdaj spisal“. Kako rahlo je to povedano: Menda! Coquelin, ki „menda“ nima nobenega literarnega znanja, najbrž zato tako rad igra Mascarilla, ker je ena najslabših vlog, ki jih svet zmore. Iz približno enakih vzrokov se „menda“ tudi še danes — po 248ih letih — igra na vseh velikih odrih Molièrova komedija „les Précieuses“ in se je njen tekst še pred kratkim porabil za opero. Tudi profesor pariške univerze in najkritičnejši francoski literarni historik Lanson se „menda“ moti, ko piše (1903) v svojem delu „Hist de la Lit. Française“ (str. 507), da je imenovana komedija mojstrsko delo. Gospod „kritik“ nam bo menda verjetno, ako mu povemo, da Lanson še ni izšel v Reclamovi knjižnici. Boli nas, da g. F. K. ne umeva, zakaj se zadiramo v njegove „kritike“, ko smo se vendar toli jasno izrazili. Svetujemo mu, da naj le pridno pohaja gledališče, da se kaj poštenega nauči in da se mu razširi obzorje. Potem bode vse ložje umevali.

— **Seja narodnih domov** radi „konstumnegu venčku“ ljubljanske „Narodne čitalnice“ se vrši, kakov smo že včeraj objavili, v petek, dne 18. t. m. ob polu 7. uri zvečer v damske sobi „Narodnega doma“. Čitalnični odbor izjavlja, da ne razpošilja nobenih posebnih tozadevnih vabil ter prosi zato na tem mestu vladljuno za polnoštivilno udeležbo več članic.

— **Plesni venček pevskega zborna „Glasbene Matice“, dne 19. t. m. v „Narodnem domu“.** Na razna vprašanja javljamo, da je toataleta pri plesnem venčku promenadna. Plesala se bo tudi češka beseda. S tem bo dana prilika onim, ki znajo ta lepi češki narodni ples, izkazati se na javnem, velikem plesu.

— **Avtstrijsko društvo železniških uradnikov** nam naznana: Dne 20. t. m. ob 5. uri popoldne bo v dvorani hotela „Južni kolodvor“ redni občni zbor ljubljanske skupine avstrijskega društva železniških uradnikov s sledenim dnevnim redom: 1. poročilo predsednika, 2. poročilo zapisnikarja, 3. poročilo blagajnika, 4. volitve, 5. Raznotrosti. Po občnem zboru prirede ljubljanski člani svojim tovaršem s proge „družinski večer“, pri katerem sodeluje ljubljanski sekretar. Po članih upeljani gostje dobro došli!

— **Prestoljno gasilno društvo v Stobi** priredi predpustno veselico v nedeljo, dne 20. t. m. ob 4. uri popoldne v prostorih g. Antonia Müllerja v Stobi.

— **Znadilno novoletne voštne moderne župnika.** V nekem kraju na Dolenjskem, kjer jim je že dolgo opravičeno zaželena železnica zagotovljena, imajo prebivalci poleg vseh drugih ugodnosti tudi popolnoma modernega župnika. Preglednik mrljev je, kakor se spodbidi, gospodu župniku voščil novo leto, nato pa se mu je župnik zahvalil s sledenim nagonom: „Tudi jaz Vam voščim veliko srečo, da bi vsaj vsak dan štiri mrlje imeli za ogledanje, potem bova že vsak nekaj zasluzila“ — Priponmiti je, da dotedna župnija ni velika. Ako bi se gospodu župniku želje izpolnile, bi se lahko pripeljala, da bi že prej ko tekem enega leta ostal pastir brez ovči sam. Tudi znamenje časa.

— **Mestni višji realki v Idriji** je naučno ministrtvo podelilo pravico javnosti tudi za 6. razred.

— **„Sokol“ v Idriji** priredi v nedeljo, dne 27. t. m. v prostorih „Narodne čitalnice“ kostumni venček. Društveni zabavni odsek je prav pridno na delu, da prirede čim najlepše uspe. Pa tudi med članstvom je obilo zanimanja za venček, priglašenih je že lepo število udeležencev v najrazličnejših kostumih. Priglase sprejema predsednik zabavnega odseka br. J. Šinkovec, ki posreduje tudi za nabavo kostumov.

— **Nemške kandidature na Spodnjem Štajerskem** rasejo kakor gobe po dežju. V ptujsko-lipniškem okraju kandiduje za vsemensko stranko dosedanji zastopnik lipniškega okraja Malik. Dr. Negri, čigar kandidatura se je preje resno ventilirala, je odstopil od svoje kandidature, menda ker mu je bilo grozje prekislo. Na njegovo mesto je pa stopil geometri Fran Rauter, ki je baje odločno nemško-nacionalnega mišljenja in si je pridobil velikih zaslug na nemško stvar kot načelnik podružnice „Südmärke“ v Feldbachu. Kot tretji je prijavil svojo kandidaturo zet dvorni svetnik dr. Ploja Hickl, ki kandiduje menda na krščansko-socialnem programu in upa vsled tega in radijskih rodbinskih zvez z dr. Plojem dobiti tudi vse slovenske glasove v tem okraju. Tudi v celjskem mestnem okraju, kjer so dosedel Nemci vedno složno postopali, se kaže, da bo prislo razdora. Poročali smo že, da je bil na tajem shodu nemških zaupnikov v Celju proglašen za kandidata sodni svetnik Rikard Markl v Celovcu, ki je preje dolga leta služboval kot sodni tajnik v Celju. Slovenci ga pozajmo dobro, saj se je vedno kazal kot fanatičnega nemškega nacionalca. Radikalnejšim elementom med spoduje-štajerskimi Nemci pa Markljeva kandidatura ni po volji, baje radi tega ne, ker se je izjavil, da bo v parlamentu vstopil v klub nemške ljudske stranke. Ti nezadovoljni elementi so sprožili kandidaturo učitelja na meščanski šoli v Celju Aistricha, ki prisega na vsemenski program. Ta razpor v nemškem taboru je pa za Slovence brez pomena, ker tvoj v celjskem mestnem okraju vsled famozevolne volilne geometrije, kakov je znano, komaj eno tretjino volilcev in ne morejo upati na zmago, ako bi se nemški glasovi še tako cepli!

— **Nekaj v pomislek odboru celjske dijaške kuhinje!** Piše se nam: Razmera, ki vladajo v celjski „Dijaški kuhinji“, so graje vredne in čudim se samo, da cenj. gospodje v odboru tega ne opazijo ali pa celo nočijo opaziti. Ne dregnili bi v to stvar, ako bi ne bil sam natančno informiran o „D. k.“ v Celju. Večkrat sem že vpraševal dijake, kakšno hrano dobivajo v „D. k.“ in rekli so mi: „Včasih že velja, večinoma pa je taka, da je ni živati.“ In da bi se sam prepričal, koliko resnice je na tem, šel sem z nekaterimi drugimi gospodi v gostilniško kuhinjo gledat, ne da bi o tem kdo kaj opazil, kaj in kako se kuha za naše dijake. Nočem takoj omenjati nesnake, nočem omenjati vse tiste jedi, — navadno gostilniške ostanke, — katere mora zavžiti ubogi slovenski dijak, jed, ki bi bila v resnici komaj za svinje. Da mi pa nobeden ne oporeka, da nesramno pretiravam, prosim vas, g. odborniki in vas, blagi dobrotniki „D. k.“, prepričajte se sami: Jaz vsaj mislim, da ima tisti, ki daruje leto na leto za „D. k.“, tudi pravico pogledati in se sam prepričati, kako se skrbi za naše dijake. In tedaj bode videl vsak, kakšna hrana mora biti dobra za dijake, katerih veliko ima samo opoldansko hrano v „D. k.“, druga pa celo dan ni. Celjski Slovenci, pridejte vendar v okom tem razmeram. In ve, cenjene celjske rodoljubkinje, ki se vendar razumešate na kuhinjo, prepričajte se tudi ve. Držnem se vas pa tudi nadlegovati z nasvetom in s prošnjo, ali bi ne hotele ve prevzeti

— **D. k.**, kakor so storile ljubljanske Slovenke. Kajti to bilo res delo za narod — za katerega sta tako navdušene, — ako bi skrbele za slovenske dijake. Natančneje se lahko informirate v „Ljubljanski dijaški kuhinji“. Kar se pa mora res hváli, to je red za hrabri in čili vaš Sokol! S svojim počodom, pristopom in s svojo podporo mu pokažite, da čutite ž njim, da ste voljni skupnega dela brez razlike stanu, brez ozira na vsako osebnost. Pri narodnem delu le roko v roki, s skupno silo do zmage! Pokažite svoj ponos! Možirje se naj vzdrami, naj se vzdigne v ono višino blišča, v kojem se je svetovno zrcalilo nekdaj! Na zdar!

— **Klerikalne izobraževalne društve za Celje in okolico,** ki je osnovano do pičice tako, kakor klerikalna društva te baže na Kranjskem, ima v nedeljo shod v Celju. Na shodu tega ultraklerikalnega društva, čigar ustanovni občni zbor je pred kratkim pokazal, kakšne cilje bo zasledovalo društvo, čigar sklicatelj, zagrizen klerikalcev celjski vikar, se je upal izustiti besede, da je edini intelligentni človek med našim narodom na deželi duhovnik, da le duhovnik izobražuje naše ljudstvo, in je ta vikar naznanjal svojo olikanost po „Slovencu“ rekoč, da je lastuoročno postavil na sveži zrak nekatere učitelje pri ustanovnem občnem zboru, na tem shodu torej bo predaval učitelj celjske okoliške šole Miloš Levstik. To je tisti mož, o katerem smo svoječasno čitali, da je zlezel mariborskemu škofu pod kuto in se bratil s celjskimi klerikalci, a potem na ves glas vplil, da ni klerikalcev. Je pač resničen pregovor, ki pravi, da ima laž kratke noge. To velja tako za Levstika, kakor tudi za vikarja Goršeka. Prvi noči biti klerikalcev, drugi pa noči z duhovnikom izobraževati ljudstva, dasiravno naznana urbi et orbi, da le duhovnik izobražuje naše ljudstvo.

— **Šovinizem in narodna nestrnost nemškega profesorja na celjski gimnaziji.** Domovina poroča o sledenem: Pred par dnevi je neki dijak na celjski gimnaziji napisal na ovoj svoje učne knjige besedo „Zgodovina“. Ko je profesor zgodovine, Lex, zapazil slovenski napis na zavitku, ga je tako razčačil, da je osorno in razburjeno skočil nad dijaka in mu grozeče izjavil, da slovenski napis ni dovoljen. Ker je dijak misil, da je to le takozvan slab dočrtip, ker svojo knjigo sme vsakdo označiti, kakor hoče, je prinesel drugi dan zgodovinsko knjigo z istim napisom v šolo. Ko profesor Lex to vidi, se ni mogel več brzdati. Planil je k dijaku in mu kratkomalo prepovedal, da ne sme svoje knjige označiti s slovensko besedo, da mu to enkrat za vselej prepoveduje in da je vajen, da se njegovim poveljem vsakdo brezpostojno pokori. Dijak je moral zavitek s slovensko besedo „Zgodovina“ na mestu odstraniti. — Iz tega se vidi, kaki ljudje odgajajo in izobrazujejo slovenske sinove na celjski gimnaziji.

— **Slovensko trgovsko društvo v Celju** priredi dne 2. srečišča v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju, na korist fondu za ustanovitev trgovske bolnišnice in podprtje blagajne za Spodnje Štajersko plesni venček.

— **Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj** je imelo v nedeljo dne 13. januarja t. l. v prostorih okoliške deške šole v Celju svoj občni zbor ob prav obilnini udeležbi. — Tudi v minulem letu je društvo marno delovalo ter ukrenilo marsikaj aktualnega. Gospod tajnik R. Wudler je to delovanje kaj markantno očrtil. Materialno stanje društva je bilo povoljno; o tem je poročala gdč. blagajničarka Bogdana Žižekova. Ob koncu l. 1906 je društvo stelo 1 častnega, 75 rednih in 10 podpornih udov, skupaj torej 86 članov. — Živahan razgovor se je vnel za stran s pločega učiteljskega shoda v Gradcu dne 2. februarja t. l. Zavladalo je obče mnenje, da se ima naše lj. učiteljstvo kar mogoče številno tega shoda udeležiti. Njega častna naloga je, da javno počaže, da tudi kaj žrtvuje, kadar se gre za poboljšek njegovega položaja! Glasno naj učiteljstvo pove, kaka krivica se mu še godi... Vsaka šola pošoji najmanj enega odpolstanca, včerazrednice pa po več! Parola naj se glasi: „Dne 2. februarja t. l. vsi v Gradec!“ — Za l. 1907 se je izvolil nastopni odbor: Armin Gradišnik, nadučitelj v Celju, predsednik; Anton Petriček, nadučitelj v Žalcu, predsednika na mestnik; Rudolf Wudler, šolski voditelj v Grižah, tajnik; Bogdana Žižek, učiteljice v Šmartnici, blagajničarka; Josip Žagar, učitelj v Celju, arhivar; Rajko Vreber, učitelj v Žalou, pevovodja; Franjo Krajnc, učitelj v Celju, in Orač Marija, nadučiteljica v Št. Juriju ob juž. žel., odbornika.

— **Telefonsko društvo „Savinški Sokol“** v Mozirju ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 3. srečišča t. l. ob polu 3. uri popoldne v veliki dvorani hotela „Ilirija“ pri

g. Vasletu s sledenim dnevnim redom: A. Pozdrav in poročilo br. staroste, B. Poročilo br. tajnika, C. Poročilo br. blagajnika, D. Poročilo br. načelnika, E. Volitev staroste, podstaroste in odbora, F. Slučajnost. Zavedni Savinčani! k skupnemu delu podenim praporom vas kliče stari — a hrabri in čili vaš Sokol! S svojim počodom, pristopom in s svojo podporo mu pokažite, da čutite ž njim, da ste voljni skupnega dela brez razlike stanu, brez ozira na vsako osebnost. Pri narodnem delu le roko v roki, s skupno silo do zmage! Pokažite svoj ponos! Možirje se naj vzdrami, naj se vzdigne v ono višino blišča, v kojem se je svetovno zrcalilo nekdaj!

— **Iz Mozirja.** Na občnem zboru „Narodne čitalnice“ v Mozirju je bil izvoljen sleden odbor: Prvomestnik: g. Rudolf Pevec, podpredsednik: g. Feliks Tribuč, odborniki: gg. Ivan Klemenak, Ivan Vajt in Frančišek Apal. Čitalničarji imajo vsko sredno sestanek; naročil se je na novo „Narodni List“ in „Novi Slovenski Štajerc“. Čitalnica je pristopila tudi družnici „Slov. plan društva“. Ustanovljena je bila l. 1877 in obhaja letos tridesetletnico! Lepo in častno za trg, ki ima tako starih društev!

— **Nemška Radgona v nevernosti,** tako kliče „Marburger Zeitung“ v svojem uvodniku preteklo sonoto. Člankar zatrjuje, da propada nemšto v Radgoni vidno: posestvo za posestvom pada v slovenske roke, star meščani nemškega misljenja mro kot samei, v njihovih zapuščenih domovih se pa naseljujejo marljivi in skromni slovenski rokodelci in obrtniki, ki delajo občutno konkurenco nemški obrtni in jo bodo preje ali sleje docela izpodrinili. Zato mora Radgona, ako se razemore korenito ne spremene, utoniti v slovenski povodni in v doglednem času se bo v dvoranu nemške hranilnice plesalo že slovensko „kolo“. Te lamentacije so seveda pretirane, če bi bile pa resnične in utemeljene, bi lahko bili Slovenci z napredkom narodne stvari v Radgoni le zadovoljni.

— **Akademično tehnično društvo „Tabor“** v Gradcu ima 19. t. m. ob osmih zvečer v prostorih restavracije „Bierjakl“ svoj občni zbor.

— **„Uši“ je imenoval** baron Helldorf v Bistrici v Rožu na Koroškem kranjske Slovence, ki bodo v prihodnji prihajali po novi železnici na Koroško. Ta baron Helldorf je privdaran Prus.

— **Nesreča.** V Brdih na Zili na Koroškem se je ponesrečil drvarski mojstér Jožef Cimerman. Vsled velike množine snega se je utrgal plaz, ki ga je zasul. Predno so ga izkopali, je bil že mrtev. Ponesrečenec je bil zaveden Slovenec.

— **„Slovenska čitalnica“ v Solkanu** ima v soboto dne 2. februarja ob štirih popoldne v društvenih prostorih svoj občni zbor, ob osmih zvečer pa priredi v prostorih gosp. Alojzija Mozetiča ples.

— **Zaklalo** se je živine v mestni klavnicici od 30. decembra 1906 do vstetega 6. januarja 1907: 74 volov, 6 krav, 5 bikov, 2 konja, 287 prasičev, 134 telet, 8 koštronov in kožol in 9kožličev; zaklani živine se je upeljalo: 19 prasičev, 47 telet, 1 koštron, 12 kožličkov in 719 kg mesa.

— **Navihanc.** Včeraj popoldne je prišel v neko tukajšnjo trgovino neznan mlad fant in rekel, da ga je poslal njegov gospodar, neki drug tukajšnji trgovec, da mu prinese vzorce za suško, kar se mu je ustreglo. Čez nekaj čas pride fant nazaj in pokaže vzorec, kojega si je njegov

Listnica uredništva.

Gosp. Fran Stor v Ljubljani: Potrjujemo Vam, da niste v nobeni zvezi z notico o goščinjenju Dachsu.

Avtorska specijaliteta. Na želodcu so obajdom ljudem priporočati je porabo pristega „Mollovega Šenditz-praska“, ki je prekušeno domače zdravilo in vpliva na želodek krepilno ter pospešilno na prebavljanje in sicer z rastom uspeha Skatilice 2 K. Po poštnem pozvetju razpolila je zdravilo vsak dan lekarom A. MOLL, c. in kr. dvorni zastagatelji, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarstvu na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparam, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom 5 16 1

Henneberg-svila

samo direktno! — črna, bela in barvana, od 60 kr. do gld. 1135 per meter za bluze in oblike Franko in že **ocenjeno** se poslje na dom. Bogata izbira vzorcev se poslje s prvo pošto. **Tovarna za svilo Henneberg, Zürich.** 1 107—1

FRANC JOZEFOWA

grenka voda.

Darila.

Upravnemu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod J. Fleischmann v Metliki K 2 — nabranlo v gostilni Fleischmann v Metliki.

Za Gregorčičev spomenik: Gospa Marija Bučar, učiteljica v Beli cerkvi p. st. Janež K 6 — naročila v pevskem društvu v Beli cerkvi dne 10. januarja 1907.

Umrli so v Ljubljani

Dne 11. januarja: Fran Nadrah, postreškov sin, 1. leto, Dunajska cesta 12 vrtična ledvica. Martin Trelič, delavec, 25 let, Radeckega cesta 11, Dementija epilept — Ivan Prešeren, črvaljavec sin, 1 in pol mes., Eclampsia infant.

Dne 12. januarja: Jera Oswald, gostija, 75 let, Radeckega cesta 8, naduha.

Dne 13. januarja: Avgust Jerla, stolarjev sin, 5 mes. Florjanske ulice 13, božjast. Avgust Paletta, mestni ubogi, 82 let, Japljeve ulice 2, ostarelost.

Meteorološko poročilo.

Vredna nad morjem 788 m. Sredina arka ni blizu 788 m.

prosinec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrevi	Nebo
15. 9. av.	7447	—13	sl. jvzh	Jasno	
16. 7. aj.	7465	—70	slab vzhod	miglia	
17. pop.	7449	17	sl. jvzh del. oblak.		

Sredna včerajšnja temperatura 11° normalne: -2.5° — Padavin: mm 0.0

Mlad

trgovski pomočnik

mešane stroke, vojačine prost, želi sedanje mesto takoj zamenjati.

Ponudne na I. Kacianer, poste restante, Ljubljana. 215 1

Prodajalna

z mešanim blagom se da radi družinskim razmer takoj v najem. Prodajalna je sredi vasi in je tako dobro obiskana. 122—2

Več pove lastnica Jera Klofutar v Kranjski gori št. 21.

Vdovski in širočinski pokojninski zaklad društva zdravnikov na Kranjskem

Vabilo

k
rednemu obč. zboru
ki se vrši

v četrtek, 31. januarja 1907
ob 8. uri zvečer
v malo dvorani hot. „Union“.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega odbora:
a) poročilo tajnika,
b) poročilo blagajnika.
2. Poročilo revizorjev.
3. Slučajnosti.

216

Ljubljana, 15. januarja 1907.

Dr. Ivan Zajec, Dr. V. Gregorič, t. č. tajnik. t. č. predsednik.

4622-8

Zahtevajte le

Talanda Ceylon čaj

Marka prve vrste.

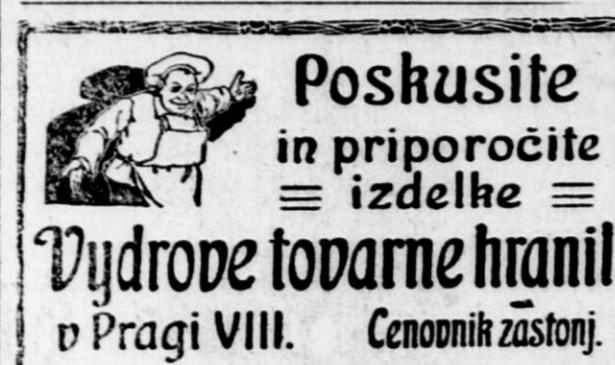
Ugaja vsakemu poznavatelju. Dobri se v zavojih à 20 h in K 2 —

Pred ponare anem se hrani z vzorcem in znamko.

Solza želodec

Restavracija

v sredini mesta se odda takoj.
Vpraša naj se v zalogi gospškega
piva v Ščiki. 168—2

Poskusite
in priporočite
= izdelke =
Vydrope tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenodnik zastonj.

Radi družinskih razmer se proda
pod zelo ugodnimi pogoji za nizko ceno

hiša

z gospodarskim poslopjem,
hlevom in vrtom tik hiše
in vodnjakom na dvorišču.

Hiša je zelo pripravna tudi za
kakega rokodelca, katerih je tu silno
malo. 217—1

Več se izve ustreno ali pismeno
pri Milanu Žnidriču v Matenjaviši
pri Prestranku na Notranjskem.

Krma

za 137—2
prašiče in perutnino

(mesna vlakna), zajamčeno čista, smleta,
prekaša vsa dosegajo krmila. Prese
netljivi upehi. Poštni zavoj s 5 kg na
pozivnico, poštne prosto K 6.—

Krma za pse

(mesna vlakna) stisojena, 5 kg 5 K
po pozivnici. — V zalogi jo ima

R Ranzinger v Ljubljani
na Dunajski cesti 19.

COGNAC CZUBA-DUROZIER & CIE.

francoska tvornica konjaka Promontor. Dobivo se povsed.

Ustanovljena 1844.

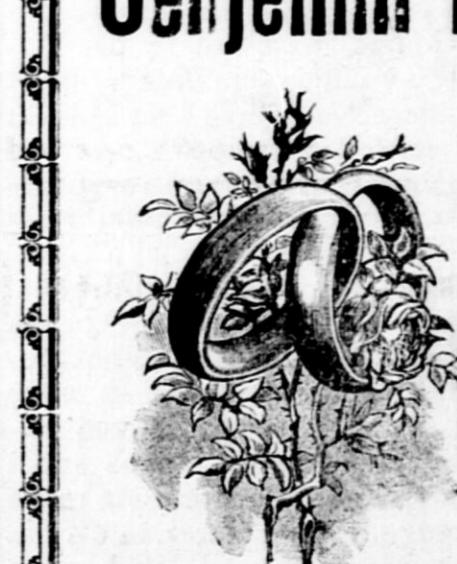
Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljše sredstvo za rast las in proti njih izpadanju — KAPILOR št. 2. Povzroča da postanejo lasje dolgi in
gosti, odstrani prahaj in vsako kožno bolezni na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam prenogovo zahvalnic in pri
znanic. Stane poštne prosto na vsako pošto lontek 3 K 60 h,
2 lontka 5 K. Naročilaj se samo od mene pod naslovom

4666 4 II **PETER JURIŠIĆ**
lekarnar v Pakracu štev. 66 v Slavoniji.

Cenjenim nevestam in ženinom

priporočam

svoje veliko zalogo raznovrstnega
blaga v največji izbiri po najnižjih
cenah kakor: zakonske prstane, prstane
s kamni, broške, uhane, verižice,
okraske ter drugo zlatnino, srebrnino
in brillante. Švicarske ure najslovečnih
znamk, kakor tudi salonske stenske
ure in budilke.

Z velespoštovanjem 145—2

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg št. 28. nasproti
Velik cenik na zahtevo zastonj:

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah
pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica Zasti je ugodno
zavarovanje na doživetje in smrt z
manjšajočimi se vplačili.

Vsek član ima po preteklu petih let
pravico do dividende.

— vzajemno zavarovalna banka v Pragi. —
Rez. fondi: 34,788.837-76 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 87,176.383-75 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vsekoletno slovensko-norodno upravo.

Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, cigar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah štev. 12.

Julija Schaumannna

deželnega lekarnarja v Stockeravi. 230—1

Mnogo let že izpričano dietetično sredstvo za pospeševanje
prebavljanja. Odstranjuje takoj želodčno kislino. Neprekošno
za uravnanje in ohranjanje dobrega prebavljanja.

Dobiva se v vseh resnih lekar-
nah avstrijske države.

Cena i škatljice K 1-75. Razpoljiva se po postnemu poštnemu
ce se naroči najmanj 3 škatljice.

Glašna zaloga: deželna lekarna JULIJA SCHAUMLANNA v Stockeravi.

1. nadstr., desno.

Gospodične

s holjib bi se sprejmejo z prvimi
februarjem na dobro hrano ter
lepo, zračno stanovanje. 168—3

Vsi naj se Prečne ulice 2.
I. nadstr., desno.

Spretna šivilja
so spremna tako:
Križevniške ulice št. 12, I. nadstr.
desno, Ljubljana. 23—1

Gospodična

ki je absolvirala meščanske razrede, in

je večka nekaj v pisavi in stroj,

želi vstopiti za kontoristinjo ali bla-

gajničarko. Ponudne naj se pošlje:

„A. M. 12“ postre le ante, Ljubljana.

168 3

Izbrjen

korespondent

izvrsten prodajalec, posebno v trgovini
z manufakturami, modnimi in drobnimi
blagovi, 39 let star, želi na spomlad
složiti prenestiti. 214 1

Vec pod skrb. „10 prihodnost“
poste restante, Ljubljana.

Lepo, suho

stanovanje

obstoječe iz 3 sob z vsemi prilikami
(uzitnine prosto) se odda takoj ali za
svečen-v termi Šubice ulice št. 5

II. nadstr., nasproti muzeju Istotam se

oddaj še nekaj hišne oprave. 168—3

Izprasan

kurjač

ki je ob enem tudi ključavnitar se
sprejme za parno opekarino. Pred
nost imajo oni, ki so si sinjalovali pri
enakih opekarneh. Nastop službe s
1. aprilom 1907. Plača po dogovoru.

Ponudne pod „izprasan kurjač“

na upravnijo „Slov. Naroda“. 444—5

Dr. L. Färber

štavnji zdravnik v Gorici

je zapisaval osebam,

ki so bile že dolgo ner-

vezne, in sicer zmerom

z dobrim uspehom

je zapisaval osebam,

ki so bile že dolgo ner-

vezne, in sicer zmerom

z dobrim uspehom

je zapisaval osebam,

ki so bile že dolgo ner-

vezne, in sicer zmerom